

Návrh

ZÁKON

ze dne 2020,

o zmírnění dopadu poklesu daňových příjmů krajů v roce 2020 v souvislosti s epidemií koronaviru označovaného jako SARS CoV-2

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Tento zákon upravuje poskytnutí jednorázového nenávratného příspěvku ze státního rozpočtu vyšším územním samosprávným celkům¹⁾ (dále jen „kraj“) určeného na zmírnění poklesu daňových příjmů v roce 2020 v souvislosti s epidemií koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 (dále jen „příspěvek“).

§ 2

- (1) Výše příspěvku činí součin částky 500 Kč a počtu obyvatel kraje podle bilance obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu 2020.
- (2) Příspěvek není účelově určen a nepodléhá vypořádání se státním rozpočtem.

§ 3

- (1) Příspěvek poskytne Ministerstvo financí z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu.
- (2) Příspěvek poukáže Ministerstvo financí kraji do 30 kalendářních dní od nabytí účinnosti tohoto zákona na účet vedený u České národní banky podřízený Státní pokladně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

§ 4

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

1) Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Počátkem března 2020 se v České republice objevily první případy onemocnění COVID-19. Kvůli zmírnění šíření koronaviru vláda vyhlásila 12. března 2020 nouzový stav, čímž prakticky zastavila některá odvětví ekonomiky. V důsledku toho začal rapidně klesat výběr sdílených daní. V současné době se některá opatření uvolňují, ale i tak výpadek na výběru sdílených daní bude zásadní.

Dále vláda navrhla zákon o kompenzačním bonusu, který byl již několikrát novelizován a jehož cílem je snaha o podporu OSVČ. Tento krok je pochopitelný, nicméně kompenzační bonus je vratkou daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Na kompenzačním bonusu se tak z jedné třetiny podílejí i územní samosprávné celky (ÚSC).

V důsledku výše uvedeného se předpokládá výpadek příjmů ÚSC prozatím ve výši 25-30 %. Tento výpadek může v některých případech zasáhnout i mandatorní výdaje. Kraje tedy budou muset omezit nejen investiční akce, ale i výdaje na běžný provoz. To se může odrazit například v omezení hromadné dopravy objednávané ze strany krajů, krácení investic do krajského zdravotnictví nebo školství a v mnoha dalších oblastech přímo v regionech.

Vláda po velké kritice zástupců ÚSC navrhla zákon, kterým poskytne příspěvek obcím ve výši 1200 Kč na obyvatele. Nicméně do působnosti tohoto zákona vláda opomněla zahrnout i kraje a jinou přímou podporu pro kraje zatím neplánuje. Pouze předpokládá poskytnutí finančního příspěvku na opravy krajských silnic II. a III. tříd, což takto činí každoročně a nelze to tedy považovat za přímou pomoc v souvislosti s poklesem daňových příjmů krajů v důsledku epidemie onemocnění COVID-19.

2. Odůvodnění hlavních principů a nezbytnosti navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava vychází z již předloženého zákona o zmírnění dopadu poklesu daňových příjmů krajů v roce 2020 v souvislosti s epidemií koronaviru označovaného jako SARS CoV-2, který vláda poslancům předložila dne 9. června 2020 jako sněmovní tisk 890. Ovšem zcela nepochopitelně nenavrhla jeho projednání v režimu legislativní nouze, ale podle § 90 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Tímto krokem zabránila případnému předložení pozměňovacích návrhů k tomuto zákonu. Aby bylo možné vyplatit příspěvek i krajům, které mezi územní samosprávné celky také patří a jsou rovněž postiženy výpadky daňových příjmů, jak sama vláda v odůvodnění tisku 890 uvádí, je nutné předložit tento návrh zákona. Tím dojde ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na kraje.

Na základě tohoto zákona bude krajům poskytnut jednorázový nenávratný příspěvek ve výši součinu částky 500 Kč a počtu trvale bydlících obyvatel dle stavu k 1. 1. 2020 uvedeného v bilanci obyvatel Českého statistického úřadu.

Příspěvek bude poskytnut ze státního rozpočtu, a to z kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa.

Nenávratný příspěvek nebude účelově určen a nebude podléhat finančnímu vypořádání se státním rozpočtem.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaný zákon je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

4. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh je slučitelný s právem Evropské unie a judikaturou Soudního dvora Evropské unie či zásadami práva EU.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaný zákon je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, podle čl. 10 Ústavy.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

Navrhovaná právní úprava má přímý negativní dopad na státní rozpočet na rok 2020, a to ve výši 5.346.969.500 Kč. Ve stejné výši je ovšem pozitivní finanční dopad na ostatní veřejné rozpočty, a to konkrétně na rozpočty krajů.

Lze očekávat pozitivní hospodářský dopad na podnikatelské prostředí, jelikož příspěvek kraje použijí na investice v regionech, což může přispět k rozhybání lokální ekonomiky.

Výše příspěvku dle krajů		
<i>Kraj</i>	<i>Počet obyvatel</i>	<i>Příspěvek</i>
Hlavní město Praha	1 324 277	662 138 500 Kč
Středočeský kraj	1 385 141	692 570 500 Kč
Jihočeský kraj	644 083	322 041 500 Kč
Plzeňský kraj	589 899	294 949 500 Kč
Karlovarský kraj	294 664	147 332 000 Kč
Ústecký kraj	820 965	410 482 500 Kč
Liberecký kraj	443 690	221 845 000 Kč
Královéhradecký kraj	551 647	275 823 500 Kč
Pardubický kraj	522 662	261 331 000 Kč
Kraj Vysočina	509 813	254 906 500 Kč
Jihomoravský kraj	1 191 989	595 994 500 Kč
Olomoucký kraj	632 015	316 007 500 Kč
Zlínský kraj	582 555	291 277 500 Kč
Moravskoslezský kraj	1 200 539	600 269 500 Kč
Celkem	10 693 939	5 346 969 500 Kč

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaný zákon nebude mít žádné negativní dopady na ochranu soukromí a osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava neobsahuje možný vznik korupčních rizik.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo ochranu státu a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu a životní prostředí.

10. Způsob projednání návrhu zákona

Z důvodu nutnosti rychlého vyplacení příspěvku a jednoduchosti navrhované právní úpravy se navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby podle § 90 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

II. Zvláštní část

K § 1

Vymezení předmětu zákona, a to poskytnutí jednorázového nenávratného příspěvku krajům na zmírnění poklesu daňových příjmů krajů a dopadů vládních opatření v souvislosti s epidemií koronaviru označovaného jako SARS CoV-2.

K § 2

Stanovení výše příspěvku krajům – 500 Kč a způsobu výpočtu.

K § 3

Stanovení mechanismu a lhůty poskytnutí příspěvku.

K § 4

S ohledem na naléhavý obecný zájem je navrhována účinnost zákona dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

V Liberci dne 23. 6. 2020

Martin P ů t a v. r.

hejtman Libereckého kraje